

Analýza vývoja spotreby liekov od roku 2009 – 2018 v podmienkach Slovenskej republiky

Doc. PharmDr. Tomáš Tesař, PhD., MPH, MBA, MSc. (HTA), PharmDr. Ľubica Lehocká, PhD., PharmDr. Lucia Masaryková, PhD.
Univerzita Komenského v Bratislave, Farmaceutická fakulta, Katedra organizácie a riadenia farmácie

Hlavným cieľom predloženej vedeckej práce bolo analyzovanie spotreby liekov v počte balení, finančnom vyjadrení a v definovaných denných dávkach za desaťročné obdobie (od roku 2009 do roku 2018) v podmienkach Slovenskej republiky. Zdroj použitých údajov bol Štátny ústav pre kontrolu liečiv v Bratislave a databáza Spotreba liekov na Slovensku, Modra 2000 – 2018, MCR, s. r. o. Údaje boli získané spracovaním hlásení distributérů liekov. K základným sumárnym údajom o počte balení liekov a o spotrebe vo finančnom vyjadrení sa pripojili údaje o definovaných denných dávkach v zmysle údajov Svetovej zdravotníckej organizácie. Pri vyjadrení spotreby liekov v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2011. Následne došlo k poklesu v roku 2012 až na úroveň 3 594 269 715 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov od roku 2013 do roku 2017 rástla a dosiahla hodnotu 4 460 445 796 DDD. Následne dochádza k poklesu spotreby v definovaných denných dávkach v roku 2018 na úroveň 4 338 494 260 DDD. Predložená analýza môže byť podkladom na vykonávanie utilizačných štúdií a následné aplikovanie systémových opatrení pri regulácii procesu liekovej politiky v Slovenskej republike.

Kľúčové slová: lieková politika, spotreba liekov, definovaná denná dávka

Analysis of drug consumption development from 2009 to 2018 in the Slovak Republic

The aim of this study was to analyze the consumption of drugs from in packages, financial expenditures and defined daily doses during the ten years period (from 2009 to 2018) in the Slovak Republic. Sales data of wholesalers, which are legally obliged to provide information to the State Institute for Drug Control were used for the analysis. The database Spotreba liekov na Slovensku, Modra 2000–2018, MCR, s. r. o., was used. Data about consumption based on defined daily doses in accordance with the classification of the World Health Organization were incorporated. The collected data showed an increase in consumption of drugs from 2009 to 2011 in defined daily doses. However, moderate decrease in consumption till 2012 at the level 3 594 269 715 DDD can be seen. The consumption of drugs from 2013 till 2017 increased at the level of 4 460 445 796 DDD. Data showed decrease in consumption of drugs in 2018 at the level of 4 338 494 260 DDD. The analysis can be supportive for utilization studies and following application of systematic arrangements for regulations of drug policy in the Slovak Republic.

Key words: drug policy, consumption of drugs, defined daily doses

Prakt. lekár., 2019;9(1):32-36

Úvod

Zefektívňovať náklady na lieky je globálnym trendom všetkých krajín a ich národných liekových politík. Programové vyhlásenie európskych lekárníkov reflektuje snahy európskych lekárníkov o pokrok v lekárskej profesii a lekárskej praxi a prijatie výziev súčasnosti, aby sa tak vyšlo v ústrety potrebám pacientov. Európske vlády sa snažia optimalizovať užívanie liekov, dosiahnuť väčšiu efektivitu v zdravotníckom sektore a redukovať celkové náklady v zdravotníctve. Lepšie využitie kompetencií európskych lekárníkov im môže pomôcť dosiahnuť tieto ciele. Aby sa zvýšil prínos lekárníkov v efektívite a účinnosti zdravotných systémov, musia lekárnici hrať aktívnu úlohu v tíme primárnej zdravotnej starostlivosti, podporovať využitie aplikácií e-health vo verejnom lekárstve a vyvinúť národné stratégie využitia liekov (1).

Zhromažďovanie údajov o spotrebe liekov umožňuje aplikovanie systémových opatrení pri regulácii celého procesu liekovej politiky. Pod liekovou politikou sa rozumie súhrn a vzájomné prepojenie legislatívnych, odborných a technických postupov, ktorých cieľom je v konečnej fáze zabezpečiť vysoko kvalitný, bezpečný a účinný liek pre individuálneho pacienta (2).

Za základ klasifikácie liekov nemôžeme považovať chemickú štruktúru ani farmakologickú účinnosť, ale ani cieľ liečby. Lieky, ktoré z chemického hľadiska patria do spoločnej skupiny, sa používajú v odlišných indikáciách, kým lieky používané v rovnakých indikáciách majú často odlišnú štruktúru. Jednotlivé lieky majú aj viaceré „hlavné účinky“ a je ich možné zaradiť do viacerých skupín naraz (3).

Výskumná skupina pre utilizáciu liekov (Drug Utilization Research Group – DURG) si zvolila systém založený na

kompromisoch. Výhodou systému je jeho jednoduchosť. Lieky boli zaradené do 13 + 1 (ostatné) hlavných anatomických skupín. Táto klasifikácia sa volá Anatomicko-terapeuticko-chemický klasifikačný systém (ATC klasifikácia) (4).

Svetová zdravotnícka organizácia vydáva základný zoznam DDD, v ktorom sú jednotlivé liečivá zoradené podľa ATC. Jednou z hlavných zásad pri začleňovaní liečiva do zoznamu DDD je jeho zatriedenie do jednoznačnej ATC skupiny (5).

Metodická časť práce

Hlavným cieľom predloženej vedeckej práce bolo analyzovanie spotreby liekov v počte balení, finančnom vyjadrení a v definovaných denných dávkach (DDD) za desaťročné obdobie (od roku 2009 do roku 2018) v podmienkach Slovenskej republiky. Údaje do predloženej práce sa získali spracovaním hlásení distributérů

liekov pre Štátny ústav pre kontrolu liečiv v Bratislave. Údaje spotreby liekov sú usporiadané podľa anatomicko-terapeuticko-chemického klasifikačného systému. Zdroj použitých údajov je Štátny ústav pre kontrolu liečiv v Bratislave a databáza Spotreba liekov na Slovensku, Modra 2000 – 2018, MCR, s. r. o. K základným sumárnym údajom o počte balení liekov a o spotrebe vo finančnom vyjadrení sa pripojili údaje o definovaných denných dávkach v zmysle údajov Svetovej zdravotníckej organizácie.

Výsledky a diskusia

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Tráviaci trakt a metabolizmus v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2011. Následne došlo k poklesu v roku 2012 až na úroveň 554 480 960 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine od roku 2013 do roku 2017 rástla a dosiahla hodnotu 775 909 023 DDD. Následne došlo k poklesu v roku 2018 až na úroveň 767 814 054 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Krv a krvotvorné orgány v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2011. Následne došlo k poklesu v roku 2012 až na úroveň 254 606 760 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine od roku 2013 do roku 2017 rástla a dosiahla hodnotu 342 310 383 DDD. Následne došlo k poklesu v roku 2018 až na úroveň 312 855 920 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Kardiovaskulárny systém v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2011. Následne došlo k poklesu v roku 2012 až na úroveň 1 075 686 229 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine od roku 2013 do roku 2014 rástla a dosiahla hodnotu 1 213 889 482 DDD. V rokoch 2015 a 2016 môžeme pozorovať stabilizovanú spotrebu liekov v definovaných denných dávkach. Najvyššia spotreba tejto skupiny liekov bola v roku 2017. Následne došlo k poklesu v roku 2018 až na úroveň 1 223 309 770 DDD.

Tabuľka 1. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Tráviaci trakt a metabolizmus v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	19 596 245	113 780 371	536 931 183
2010	19 811 923	116 072 663	571 281 511
2011	19 287 103	120 030 005	583 722 436
2012	17 807 763	112 966 691	554 480 960
2013	19 390 323	127 091 188	628 571 301
2014	19 500 059	136 409 054	656 381 042
2015	20 624 666	152 848 162	705 208 045
2016	21 048 359	168 649 282	737 597 507
2017	21 418 267	157 403 350	775 909 023
2018	21 044 550	163 288 853	767 814 054

Tabuľka 2. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Krv a krvotvorné orgány v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	13 284 626	98 282 384	254 800 778
2010	14 191 430	102 202 830	260 511 230
2011	12 710 890	96 450 419	260 640 245
2012	11 849 049	105 457 240	254 606 760
2013	12 543 598	116 562 098	281 722 684
2014	13 150 121	131 393 742	293 010 928
2015	13 603 742	144 641 875	307 372 145
2016	14 322 201	160 328 153	322 552 289
2017	14 492 058	159 605 203	342 310 383
2018	13 855 741	170 018 566	312 855 920

Tabuľka 3. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Kardiovaskulárny systém v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	35 980 821	181 258 957	1 057 302 879
2010	35 655 709	183 635 262	1 096 669 488
2011	34 493 984	189 329 898	1 122 021 728
2012	31 695 604	164 989 585	1 075 686 229
2013	33 884 633	159 288 079	1 209 506 842
2014	32 693 942	155 338 789	1 213 889 482
2015	32 271 084	155 180 950	1 212 766 040
2016	31 830 380	162 524 590	1 212 801 007
2017	32 556 845	147 654 225	1 257 424 639
2018	31 046 081	149 528 526	1 223 309 770

Tabuľka 4. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Dermatologiká v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	7 569 377	22 104 711	402 218 365
2010	7 403 333	21 924 672	399 703 785
2011	7 179 986	22 241 209	396 359 255
2012	7 030 160	21 877 277	409 873 631
2013	7 324 620	23 133 608	390 939 761
2014	7 395 766	23 169 970	418 396 954
2015	7 634 485	23 534 996	435 837 866
2016	7 638 474	23 416 204	437 394 127
2017	7 608 956	23 129 199	435 404 180
2018	7 539 454	24 999 371	415 039 480

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Dermatologiká v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný pokles spotreby liekov od roku 2009 do 2011. Následne došlo k nárastu v roku 2012 až na úroveň 409 873 631 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine v roku 2013 poklesla a dosiahla hodnotu

390 939 761 DDD. V rokoch 2014, 2015, 2016 a 2017 môžeme pozorovať stabilizovanú spotrebu liekov v definovaných denných dávkach. Následne došlo k poklesu v roku 2018 až na úroveň 415 039 480 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Urogenitálny trakt a pohlavné hormóny v definovaných den-

Tabuľka 5. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Urogenitálny trakt a pohlavné hormóny v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	3 270 564	45 078 639	141 905 644
2010	3 218 271	44 526 612	139 718 591
2011	3 142 723	45 559 690	141 090 672
2012	2 935 296	43 458 963	138 167 208
2013	3 150 496	48 935 255	154 636 408
2014	3 101 918	50 569 846	158 879 919
2015	3 110 258	51 276 305	160 456 495
2016	3 000 012	52 574 142	159 399 158
2017	2 841 527	45 016 973	149 717 731
2018	2 811 703	43 822 188	149 271 409

Tabuľka 6. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Systémové hormonálne liečivá, s výnimkou pohlavných hormónov a inzulínov v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	2 060 403	15 199 804	58 911 566
2010	2 088 330	20 520 519	61 827 622
2011	2 121 921	17 817 106	62 838 211
2012	1 940 528	19 293 417	58 086 833
2013	2 276 792	22 313 352	76 954 890
2014	2 381 906	25 229 016	93 462 465
2015	2 478 025	24 601 285	101 504 049
2016	2 414 246	25 844 064	100 578 592
2017	2 492 897	24 024 830	103 710 711
2018	2 529 733	25 237 973	104 638 335

Tabuľka 7. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Antiinfektíva na systémové použitie v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	10 059 217	101 885 850	58 370 970
2010	9 203 997	98 464 656	54 980 090
2011	8 330 922	91 580 370	53 130 939
2012	7 447 967	83 066 668	48 980 114
2013	8 568 651	98 260 468	58 064 297
2014	8 589 092	104 767 668	56 118 151
2015	8 944 909	114 948 287	60 916 172
2016	8 626 716	127 305 826	58 956 276
2017	8 506 113	115 428 644	59 535 771
2018	8 411 706	125 999 745	60 213 792

Tabuľka 8. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Cytostatiká a imunomodulátory v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	1 246 647	181 577 693	59 975 521
2010	1 330 280	196 580 358	65 499 606
2011	1 327 935	195 511 160	54 745 518
2012	1 253 837	202 882 034	47 079 092
2013	1 476 609	268 049 421	49 413 302
2014	1 588 845	299 169 790	47 483 639
2015	1 596 529	322 296 579	48 072 775
2016	1 604 755	347 280 116	46 675 352
2017	1 535 657	321 322 311	42 612 414
2018	1 581 310	362 175 203	42 657 328

ných dávkach môžeme v rokoch 2009, 2010, 2011 a 2012 pozorovať stabilizovanú spotrebu liekov v definovaných denných dávkach. Následne došlo k nárastu do roku 2015 až na úroveň 160 456 495 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba

liekov v uvedenej ATC skupine od roku 2016 do roku 2018 klesala a dosiahla hodnotu 149 271 409 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Systémové hormonálne liečivá, s výnimkou pohlavných hormónov

a inzulínov v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2011. Následne došlo k poklesu v roku 2012 až na úroveň 58 086 833 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine od roku 2013 do roku 2015 rástla a dosiahla hodnotu 101 504 049 DDD. Následne došlo k poklesu v roku 2016 až na úroveň 100 578 592 DDD a nárastu spotreby v definovaných denných dávkach v rokoch 2017 a 2018 až na hodnotu 104 638 335 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Antiinfektíva na systémové použitie v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný pokles spotreby liekov od roku 2009 do 2012. Následne došlo k nárastu v roku 2013 až na úroveň 58 064 297 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine v roku 2014 poklesla a dosiahla hodnotu 56 118 151 DDD. Následne došlo k nárastu spotreby v roku 2015 až na úroveň 60 916 172 DDD. V rokoch 2016, 2017 bola spotreba liekov stabilizovaná. K nárastu spotreby liekov v definovaných denných dávkach z uvedenej ATC skupiny došlo v roku 2018 až na hodnotu 60 213 792 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Cytostatiká a imunomodulátory v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2010. Následne došlo k poklesu až do roku 2012 na úroveň 47 079 092 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine v roku 2013 dosiahla hodnotu 49 413 302 DDD. Následne došlo k poklesu spotreby v roku 2014 a nárastu spotreby v roku 2015 až na úroveň 48 072 775 DDD. V rokoch 2016, 2017 došlo k poklesu spotreby liekov. Nárast spotreby liekov v definovaných denných dávkach z uvedenej ATC skupiny nastal v roku 2018 až na hodnotu 42 657 328 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Muskuloskeletálny systém v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný pokles spotreby liekov od roku 2009 do 2012 až na úroveň 258 842 373 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine až do roku 2014

rástla a dosiahla hodnotu 282 677 285 DDD. Následne došlo k poklesu spotreby v roku 2015 až na úroveň 280 663 594 DDD. V rokoch 2016, 2017 pozorujeme nárast spotreby liekov. K poklesu spotreby liekov v definovaných denných dávkach z uvedenej ATC skupiny došlo v roku 2018 až na hodnotu 285 424 512 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Centrálne nervová sústava v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2011 až na úroveň 326 802 134 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine v roku 2012 poklesla a dosiahla hodnotu 317 768 807 DDD. Následne došlo k nárastu spotreby až do roku 2017 na úroveň 436 799 787 DDD. K poklesu spotreby liekov v definovaných denných dávkach z uvedenej ATC skupiny došlo v roku 2018 až na hodnotu 431 502 422 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Antiparazitiká v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný pokles spotreby liekov od roku 2009 do 2010 až na úroveň 1 767 699 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine v roku 2011 narástla a v roku 2012 poklesla a dosiahla hodnotu 1 745 373 DDD. Následne došlo k nárastu spotreby až do roku 2016 na úroveň 2 565 354 DDD. K poklesu spotreby liekov v definovaných denných dávkach z uvedenej ATC skupiny došlo v rokoch 2017 a 2018 až na hodnotu 2 324 112 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Respiračný systém v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2011 až na úroveň 332 314 782 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine v roku 2012 poklesla a dosiahla hodnotu 308 865 930 DDD. Následne došlo k nárastu spotreby až do roku 2018 na úroveň 444 249 528 DDD.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Zmyslové orgány v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať postupný nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2010 až na úroveň 48 348 710 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine v roku 2011

Tabuľka 9. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Muskuloskeletálny systém v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	12 700 307	65 328 797	277 927 451
2010	12 663 375	63 172 409	277 403 782
2011	12 199 996	63 079 423	274 339 964
2012	11 537 275	59 976 178	258 842 373
2013	12 281 676	64 903 048	271 921 804
2014	12 041 205	67 996 648	282 677 285
2015	11 750 788	66 350 847	280 663 594
2016	12 039 163	67 963 247	304 896 994
2017	12 586 629	70 356 558	317 191 618
2018	12 237 955	77 798 415	285 424 512

Tabuľka 10. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Centrálne nervová sústava v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	29 624 261	143 258 702	321 129 927
2010	28 663 254	134 415 592	323 281 948
2011	27 918 605	135 099 396	326 802 134
2012	25 153 941	125 204 251	317 768 807
2013	27 878 479	136 595 976	367 081 736
2014	27 540 096	138 418 984	386 472 170
2015	27 537 165	140 176 555	403 785 514
2016	27 589 774	142 473 615	416 852 519
2017	29 198 393	129 928 396	436 799 787
2018	27 561 896	133 711 187	431 502 422

Tabuľka 11. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Antiparazitiká v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	266 035	710 573	1 783 957
2010	262 248	670 794	1 767 699
2011	261 189	626 264	1 810 743
2012	262 721	582 539	1 745 373
2013	301 338	641 742	1 976 259
2014	325 607	696 816	2 203 613
2015	338 198	709 661	2 343 870
2016	395 513	812 996	2 565 354
2017	315 877	787 012	2 561 948
2018	282 649	755 835	2 324 112

Tabuľka 12. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Respiračný systém v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	17 183 222	86 487 824	321 214 333
2010	16 937 166	84 263 399	326 816 851
2011	16 885 235	87 488 041	332 314 782
2012	15 266 532	77 664 370	308 865 930
2013	17 420 308	88 537 241	366 220 605
2014	17 253 751	91 988 635	382 483 865
2015	18 528 717	98 589 034	412 838 163
2016	17 982 262	97 599 162	415 289 531
2017	19 378 881	95 230 224	438 581 221
2018	19 341 843	99 364 813	444 249 528

poklesla a v roku 2012 poklesla a dosiahla hodnotu 45 478 237 DDD. Následne v roku 2013 poklesla a v roku 2014 a 2015 narástla a dosiahla hodnotu 47 487 080 DDD. K poklesu spotreby liekov v definovaných denných dávkach z uvedenej ATC skupiny došlo v rokoch 2016 a 2017. Nárast spotreby liekov až na hodnotu 41 112 731 DDD pozorujeme v roku 2018.

Pri vyjadrení spotreby liekov z ATC skupiny Rôzne (varia) v definovaných denných dávkach môžeme pozorovať nárast spotreby liekov od roku 2009 do 2010 až na úroveň 106 418 886 DDD. Z výsledkov analýzy vyplýva, že spotreba liekov v uvedenej ATC skupine do roku 2013 poklesla a dosiahla hodnotu 48 059 491 DDD. Následne v roku 2014 a 2015 na-

Tabuľka 13. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Zmyslové orgány v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	3 267 423	13 845 296	47 921 047
2010	3 345 595	18 402 801	48 348 710
2011	3 376 085	12 770 554	47 385 978
2012	3 232 667	20 945 288	45 478 237
2013	3 265 431	26 765 060	43 195 532
2014	3 456 580	29 811 849	46 319 194
2015	3 671 022	30 202 990	47 487 080
2016	3 517 119	27 197 749	43 761 856
2017	3 348 473	31 383 518	40 475 867
2018	3 373 036	40 047 783	41 112 731

Tabuľka 14. Vývoj spotreby liekov z ATC skupiny Rôzne (varia) v období od 2009 do 2018

Obdobie	Množstvo [ks]	Hodnota [EUR]	DDD
2009	2 954 659	22 701 388	70 360 046
2010	3 970 564	25 785 836	106 418 886
2011	4 245 356	27 343 605	85 507 748
2012	2 680 107	30 963 392	74 608 168
2013	2 923 034	35 646 885	48 059 491
2014	2 888 544	39 101 348	56 674 580
2015	3 028 699	41 584 976	58 121 811
2016	2 894 838	39 070 665	57 375 982
2017	2 991 693	37 718 030	58 210 503
2018	2 767 023	44 333 789	58 080 867

rástla a v roku 2016 poklesla a dosiahla hodnotu 57 375 982 DDD. K miernemu nárastu spotreby liekov v definovaných denných dávkach z uvedenej ATC skupiny došlo v roku 2017. Pokles spotreby liekov až na hodnotu 58 080 867 DDD pozorujeme v roku 2018.

Záver

Predložená analýza môže byť podkladom na vykonávanie utilizačných štúdií a následné aplikovanie systémových opatrení pri regulácii procesu liekovej politiky v Slovenskej republike. Pre požiadavky hlbšej analýzy je potrebné

reflektovať aj údaje Národného centra zdravotníckych informácií, ktoré sa získali z hlásení zdravotných poisťovní.

Konflikt záujmov: Autori deklarujú, že pri tomto výskume nedošlo k žiadnemu konfliktu záujmov.

Literatúra

1. Tesař T, et al. Lekárstvo a legislatíva. Martin: Osveta; 2017: 225 s.
2. Ozorovský V, et al. Zdravotnícky manažment a financovanie. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, s. r. o.; 2016: 344 s.
3. Foltán V. Sociálna farmácia a zdravotníctvo: učebnica pre študentov farmaceutickej fakulty. 1. vyd. Martin: Osveta; 2010: 203 s.
4. Tesař T. Farmaceutická propedeutika. 1. vyd. Košice: Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie; 2013: 133 s.
5. Tesař T, Babela R. Hodnotenie zdravotníckych technológií – Úvod do problematiky. 1. vyd. Bratislava: SAP; 2014: 96 s.

Doc. PharmDr. Tomáš Tesař,
PhD., MPH, MBA, MSc. (HTA)

Katedra organizácie
a riadenia farmácie
Farmaceutická fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave
Odbojárov 10, 832 32 Bratislava
tesar@fpharm.uniba.sk

